ĢENERĀLADVOKĀTA PRĪTA PIKAMĒES [*PRIIT PIKAMÄE*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2019. gada 2. oktobrī[1]

Lieta C-442/18 P

Eiropas Centrālā banka (ECB)
pret

Espírito Santo Financial (Portugal), SGPS, SA

Apelācija – Piekļuve dokumentiem – Piekļuve ECB 2014. gada 1. augusta lēmumam, ar kuru apturēts *Banco Espírito Santo SA* kā eurozonas tiesīgā partnera statuss un ar kuru šai bankai uzlikts pienākums atmaksāt aizņēmumu vairāku miljardu euro apmērā, kā arī visiem ar šo lēmumu saistītajiem dokumentiem – Atteikums piešķirt piekļuvi pilnā apjomā

I. Ievads

1. Ar savu apelācijas sūdzību Eiropas Centrālā banka (ECB) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2018. gada 26. aprīļa spriedumu *Espírito Santo Financial* (*Portugal*)/ECB[2], ar kuru tā atcēlusi ECB 2015. gada 1. aprīļa lēmumu (turpmāk tekstā – "strīdīgais lēmums"), ar kuru savukārt daļēji atteikta piekļuve atsevišķiem dokumentiem, kas saistīti ar ECB 2014. gada 1. augusta lēmumu, ciktāl tas attiecas uz kredīta summu, kas figurē izvilkumos no protokola, kurā fiksēts ECB Padomes (turpmāk tekstā – "Padome") 2014. gada 28. jūlija lēmums, kā arī informācijai, kas ir aizklāta ECB Valdes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta priekšlikumos.

2. Savas apelācijas sūdzības pamatojumam ECB norāda vienu vienīgu pamatu, vēršot uzmanību uz to, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini secinājusi, ka gadījumos, kad tā atsaka piekļuvi informācijai, kas attiecas uz monetārās politikas virzību, tai ir jāsniedz pamatojums, kas ļauj saprast un pārliecināties, kā piekļuve šai informācijai konkrēti un faktiski varētu apdraudēt sabiedrības intereses, ciktāl ir runa par tās lēmējinstitūciju apspriežu konfidencialitāti.

3. Tādējādi šī lieta ir laba iespēja Tiesai paust viedokli par fundamentālo jautājumu, kurš no principiem – konfidencialitātes princips vai pārskatāmības princips – ir piemērojams attiecībā uz ECB lēmējinstitūciju apspriedēm, šo dilemmu risinot, pamatojoties kā uz Lēmumu 2004/258/EK[3], tā uz primārajām tiesībām.

1 Oriģinālvaloda – franču.

2 T-251/15, nav publicēts, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2018:234.

3 Eiropas Centrālās bankas Lēmums (2004. gada 4. marts) par publisku piekļuvi Eiropas Centrālās bankas dokumentiem (OV 2004, L 80, 42. lpp.).

II. Atbilstošās tiesību normas

A. ECBS un ECB statūti

4. Protokola Nr. 4 par Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) statūtiem un ECB statūtiem [4] (turpmāk tekstā – "ECBS un ECB statūti") 10.4. pantā ir noteikts:

"Sanāksmes ir konfidenciālas. Padome var pieņemt lēmumu apspriežu iznākumu darīt zināmu atklātībai."

B. ECB Reglaments

5. Lēmuma ECB/2004/2 [5] 23.1. pantā "Konfidencialitāte un piekļuve ECB dokumentiem" būtībā ir noteikts, ka "ECB lēmējinstanču un jebkādu to izveidotu komiteju vai grupu procedūras ir konfidenciālas, izņemot gadījumus, kad Padome pilnvaro priekšsēdētāju darīt publiski pieejamus minēto struktūru apspriežu rezultātus."

C. Lēmums 2004/258

6. Atbilstoši Lēmuma 2004/258 1. pantam tā mērķis ir "noteikt nosacījumus un ierobežojumus, saskaņā ar kuriem ECB atļauj piekļuvi ECB dokumentiem".

7. Saskaņā ar Lēmuma 2004/258 2. panta 1. punktu "ikvienam Savienības pilsonim un ikvienai fiziskai personai, kas pastāvīgi uzturas kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, ir tiesības piekļūt ECB dokumentiem, ievērojot šajā lēmumā paredzētos nosacījumus un ierobežojumus".

8. Lēmuma 2004/258 4. panta "Izņēmumi" 1. punkta a) apakšpunktā un tā 3. un 6. punktā ir noteikts:

"1. ECB atsaka piekļuvi dokumentam, ja iepazīšanās ar to var kaitēt:

a) sabiedrības interešu aizsardzībai saistībā ar:

– ECB lēmējinstanču sanāksmju konfidencialitāti,

[..]

3. Piekļuvi dokumentiem, kas satur iekšēja lietojuma atzinumus, kuri ir daļa no apspriežu un iepriekšēju konsultāciju procesa Eiropas Centrālajā bankā vai ECB un VCB [valstu centrālo banku] starpā, atsaka pat gadījumos, kad lēmums jau ir pieņemts, ja vien iepazīšanās ar tiem nav saistīta ar sevišķām sabiedrības interesēm.

[..]

6. Izņēmumi, kas noteikti šajā pantā, ir spēkā tik ilgi, kamēr šāda aizsardzība ir pamatota, ņemot vērā dokumenta saturu. Izņēmumus piemēro uz laiku, kas nav ilgāks par trīsdesmit gadiem, ja vien ECB Padome nav īpaši noteikusi citādu termiņu. Ja uz dokumentiem attiecas izņēmumi, kas skar privāto dzīvi vai komerciālās intereses, izņēmumus drīkst piemērot arī pēc šā termiņa."

4 OV 2012, C 326, 230. lpp.

5 ECB lēmums (2004. gada 19. februāris), ar kuru pieņem ECB Reglamentu (OV 2004, L 80, 33. lpp.), kas grozīts ar ECB Lēmumu ECB/2014/1 (2014. gada 22. janvāris) (OV 2014, L 95, 56. lpp.) (turpmāk tekstā – "ECB iekšējais reglaments").

III. Tiesvedības priekšvēsture un strīdīgais lēmums

9. *Espírito Santo Financial (Portugal), SGPS, SA* (turpmāk tekstā – "*ESF*") ir saskaņā ar Portugāles tiesībām reģistrēta pārvaldītājsabiedrība, kura ir maksātnespējas procesā. Tā bija viena no galvenajām *Banco Espírito Santo SA* (turpmāk tekstā – "*BES*") akcionārēm.

10. Piedzīvojot finansiālu spiedienu un pasliktinoties tās likviditātei, *BES*, sākot no 2014. gada maija, uzsāka Eirosistēmas kredītoperācijas un, sākot no 2014. gada jūlija, sāka saņemt ārkārtas likviditātes palīdzību, ko sniedza *Banco de Portugal*, Portugāles centrālā banka.

11. 2014. gada 23. jūlijā ECB Padome vispirms nolēma līdz nākamajai kārtējai sanāksmei neiebilst pret ārkārtas likviditātes palīdzības sniegšanu *BES* līdz noteiktai maksimālajai summai.

12. Pēc tam, pamatojoties uz ECB Valdes 2014. gada 28. jūlija priekšlikumu, tajā pašā dienā ECB Padome nolēma saglabāt *BES* pieeju "monetārās politikas kredītinstrumentiem", vienlaikus "iesaldējot" *BES*, tās filiālēm un meitasuzņēmumiem ar minētajiem instrumentiem tajā brīdī sniedzamo kredītu "pašreizējā līmenī". Tā rezultātā šīm struktūrām izsniedzamā kredīta maksimālā summa caur Eirosistēmas kredītoperācijām tika noteikta līmenī, kādā tā bija 2014. gada 28. jūlijā.

13. Tālāk, pamatojoties uz ECB Valdes 2014. gada 1. augusta priekšlikumu, tajā pašā dienā ECB Padome cita starpā nolēma apturēt *BES* un tās filiālēm pieeju monetārās politikas kredītinstrumentiem piesardzības apsvērumu dēļ un uzdeva *BES* vēlākais līdz 2014. gada 4. augustam atmaksāt visu Eirosistēmas ietvaros piešķirto kredītu. Šis lēmums tika fiksēts rakstveidā protokolā, kurā figurēja arī ārkārtas likviditātes palīdzības maksimālā summa, kādu *Banco de Portugal* bija tiesīga piešķirt *BES*.

14. Šādos apstākļos Portugāles iestādes nolēma piemērot *BES* noregulējuma procedūru. Turpinājumā pret *ESF* tika ierosināts maksātnespējas process.

15. Ar 5. novembra vēstuli *ESF* lūdza ECB piekļuvi Padomes 2014. gada 1. augusta lēmumam, kā arī visiem ECB rīcībā esošajiem "tā vai citādi" ar šo lēmumu saistītajiem dokumentiem.

16. ECB atbildēja uz šo vēstuli un cita starpā piešķīra *ESF* daļēju piekļuvi ECB Valdes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta priekšlikumiem, kā arī izvilkumiem no protokoliem, kuros bija fiksēti 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta lēmumi.

17. 2015. gada 4. februāra vēstulē *ESF* nosūtīja ECB atkārtotu lūgumu, kurā tā norādīja, ka ECB atteikuma sniegt piekļuvi noteiktiem dokumentiem pilnā apjomā attaisnojumam sniegtais pamatojums ir uzskatāms par pārāk neskaidru un vispārīgu. Turklāt *ESF* lūdza piekļuvi, pirmkārt, summām, kas tās rīcībā nodoto protokolu, kuros ir fiksēti Padomes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta lēmumi, izvilkumos ir tikušas aizklātas, proti, *BES*, tās filiālēm un tās meitasuzņēmumiem piešķirto kredītu summām, kā arī ārkārtas likviditātes palīdzības maksimālajai summai, kāda varēja tikt piešķirta *BES*, un, otrkārt, noteiktai informācijai, kas ir tikusi aizklāta Valdes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta priekšlikumos.

18. 2015. gada 1. aprīļa vēstulē ECB, pagarinājusi termiņu atbildes uz atkārtoto lūgumu sniegšanai, nodeva *ESF* rīcībā papildu informāciju, kas bija atrodama Valdes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta priekšlikumos. Attiecībā uz pārējo informāciju ECB, atsaucoties uz Lēmuma 2004/258 4. pantu, apstiprināja atteikumu sniegt piekļuvi izvilkumos no protokoliem, kuros fiksēti Padomes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta lēmumi, aizklātajām summām, kā arī noteiktām Valdes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta priekšlikumos izlaistām teksta daļām.

IV. Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

19. Ar savu prasību *ESF* lūdza atcelt ECB netieši pieņemto 2015. gada 4. marta lēmumu, atcelt strīdīgo lēmumu, kā arī piespriest ECB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20. ECB lūdza noraidīt šo prasību un piespriest *ESF* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21. Vispārējā tiesa atcēla strīdīgo lēmumu tiktāl, ciktāl ECB bija atteikusi piekļuvi kredīta summai, kas ir atrodama izvilkumos no protokola, kurā ir fiksēts Padomes 2014. gada 28. jūlija lēmums, kā arī aizklātajai informācijai ECB Valdes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta priekšlikumos. Pārējā daļā Vispārējā tiesa prasību noraidīja.

V. Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

22. Ar procesuālo dokumentu, kas Tiesas kancelejā tika iesniegts 2018. gada 5. jūlijā, ECB iesniedza šo apelācijas sūdzību.

23. Vispirms ECB lūdz Tiesu atcelt pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas pirmo punktu. Turpinājumā tā lūdz Tiesu noraidīt arī prasības pieteikumu attiecībā uz tās atteikumu izpaust kredīta summu izvilkumos no protokoliem, kuros ir fiksēts Padomes 2014. gada 28. jūlija lēmums, vai, pakārtoti, nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par prasības pieteikumu. Visbeidzot tā lūdz piespriest *ESF* atlīdzināt divas trešdaļas no tiesāšanās izdevumiem un ECB atlīdzināt vienu trešdaļu no tiesāšanās izdevumiem.

24. Savas apelācijas sūdzības pamatojumam ECB izvirza vienu pamatu par tiesību kļūdu, ko Vispārējā tiesa ir pieļāvusi, interpretēdama ECBS un ECB statūtu 10.4. pantu un Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu. Ar šo pamatu tā kritizē pārsūdzētā sprieduma 124. un 161. punktu, lasot tos kopā ar tā 54.–56. un 75.–81. punktu. Precīzāk, ECB uzskata, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini nospriedusi, ka, atsakot piekļuvi izvilkumos no protokola, kurā ir fiksēts 2014. gada 28. jūlija lēmums, ietvertajai informācijai, ECB bija jāsniedz pamatojums, kas ļautu saprast un pārbaudīt, kā piekļuve šai informācijai konkrēti un faktiski būtu apdraudējusi sabiedrības intereses, ciktāl ir runa par tās lēmējinstitūciju apspriežu konfidencialitāti.

25. Savā apelācijas sūdzībā ECB apgalvo, ka Padomes sanāksmju konfidencialitātes princips, kas primāro tiesību līmenī ir nostiprināts ECBS un ECB statūtu 10.4. pantā, ir atkārtoti apstiprināts Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajā ievilkumā. Tā norāda, ka šī pēdējā minētā tiesību norma ir jāinterpretē atbilstoši šim principam.

26. Taču tiesas sēdē ECB atzina, ka pastāv zināmas nesaskaņas starp Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu un atbilstošajām primāro tiesību normām. Tā uzskata, ka šīs nesaskaņas ir novēršamas, interpretējot Lēmumu 2004/258 primāro tiesību un ECB lēmējinstitūciju apspriežu konfidencialitātes principa gaismā.

27. *ESF* lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest ECB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VI. Vērtējums

28. Kā tas izklāstīts iepriekš, savā apelācijas sūdzībā ECB ir izvirzījusi vienu vienīgu pamatu par tiesību kļūdu, ko Vispārējā tiesa ir pieļāvusi, interpretēdama ECBS un ECB statūtu 10.4. pantu un Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu.

29. Jānorāda, ka šā pamata atbalstam izvirzītie ECB argumenti neliek apšaubīt Lēmuma 2004/258 spēkā esamību, bet galvenokārt ir vērsti uz to, ka šis lēmums nebūtu uzskatāms par tādu, kurā ir paredzēta tāda kārtība piekļuvei dokumentiem, kas ir pretrunā primārajām tiesībām.

30. Ņemot vērā ECB izvirzītos argumentus, es vispirms izklāstīšu atbilstošās primāro tiesību normas, kas attiecas uz piekļuvi ECB dokumentiem un, konkrētāk, tās lēmējinstitūciju apspriežu iznākumam. To darot, es aprakstīšu principu, kas regulē piekļuvi tādiem dokumentiem (A daļa). Turpinājumā, ņemot vērā šo principu, es izvērtēšu sekas, kādas rodas no tā, ka Padome var nolemt publiskot tās apspriežu iznākumu (B daļa). Visbeidzot, ņemot vērā visus šos apsvērumus, es noteikšu pienākuma norādīt pamatojumu apjomu gadījumā, ja piekļuve dokumentiem ir pamatota ar Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu (C daļa).

A. Piemērojamais princips attiecībā uz piekļuvi ECB dokumentiem saistībā ar Līgumiem

31. Uzreiz ir jānorāda, ka pārskatāmības princips ir ietverts LES 1. un 10. pantā, kā arī LESD 15. pantā [6] un šie noteikumi primāro tiesību kontekstā ir tas tiesiskais regulējums, kas regulē piekļuvi Savienības iestāžu rīcībā esošajiem dokumentiem. Proti, pārņemot EKL 255. panta lomu, ar Lisabonas līguma spēkā stāšanos ieviestais LESD 15. pants ir paplašinājis pārskatāmības principa piemērošanas jomu Savienības tiesībās [7].

32. Precīzāk, LESD 15. panta 3. punkta pirmajā daļā ir paredzētas tiesības piekļūt Savienības iestāžu dokumentiem, kuras piemīt ikvienam Savienības pilsonim un ikvienai fiziskajai personai, kas pastāvīgi dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskajai personai, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, un tās ir apstiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 42. pantā. Tiesības piekļūt dokumentiem iet kopsolī ar pārskatāmības pienākumiem, kuri ir saistoši šīm iestādēm. Kā tas ir paredzēts LESD 15. panta 3. punkta otrajā daļā, tiesību piekļūt dokumentiem un pārskatāmības pienākumu ierobežojumus nosaka ar regulām.

33. Tomēr saskaņā ar LESD 15. panta 3. punkta ceturto daļu Eiropas Savienības Tiesai un Eiropas Investīciju bankai, kā arī ECB LESD 15. panta 3. punkta pirmajā daļā paredzētais ir saistošs tikai gadījumos, kad tās veic administratīvas funkcijas. Šajā kontekstā Tiesa jau ir nospriedusi, ka nosacījumi, kas regulē piekļuvi dokumentiem, kuri ir kādas no LESD 15. panta 3. punkta ceturtajā daļā minēto iestāžu rīcībā un kuri ir saistīti ar šīs iestādes neadministratīvo darbību, nevar tikt noteikti regulās, kas tiek pieņemtas, pamatojoties uz LESD 15. panta 3. punkta otro daļu [8].

34. No tā es secinu, ka pārskatāmības pienākumi, kuri ECB ir jāievēro situācijās, kad ECB veic neadministratīvas funkcijas, ir jānošķir no pienākumiem, kuri tai ir jāievēro situācijās, kad tā veic administratīvas funkcijas.

35. To, ka saskaņā ar LESD 282. pantu gadījumos, kad ECB veic neadministratīvas darbības, tostarp monetārās politikas īstenošanas jomā, uz ECB neattiecas pārskatāmības pienākumi, kādi tie ir piemērojami LESD 15. panta 3. punkta pirmajā un otrajā daļā paredzētajos gadījumos, attaisno tieši šo darbību raksturs [9]. Proti, nedrīkst aizmirst, ka, virzot šo politiku, ECB ir ievērojama loma cenu un finanšu sistēmas stabilitātes saglabāšanā.

6 Skat. spriedumu, 2010. gada 9. novembris, *Volker und Markus Schecke* un *Eifert* (C-92/09 un C-93/09, EU:C:2010:662, 68. punkts).

7 Skat. spriedumus, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija (C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 81. punkts), un 2017. gada 18. jūlijs, Komisija/*Breyer* (C-213/15 P, EU:C:2017:563, 50. punkts).

8 Skat. spriedumu, 2017. gada 18. jūlijs, Komisija/*Breyer* (C-213/15 P, EU:C:2017:563, 48. punkts).

9 Šajā ziņā skat. Siekmann, H., "The Legality of Outright Monetary Transactions of the European System of Central Banks", no: Rövekamp, F., Bälz, M., Hilpert, H. G. (red.), *Central Banking and Financial Stability in East Asia*, Springer International Publishing, Šama – Heidelberga – Ņujorka – Dodrehta – Londona, 2015, 114. lpp.

36. Kas konkrētāk attiecas uz Padomi, tieši tai ir ticis uzticēts būtiskais uzdevums formulēt monetāro politiku [10]. Turklāt, kā to ilustrē izskatāmā lieta, Padome cita starpā piedalās procesā, kura mērķis ir ar Eirosistēmas kredītoperāciju palīdzību piešķirt līdzekļus finanšu grūtībās nonākušiem subjektiem. Ja noteikta informācija, kas ECB ir pieejama šo procesu laikā, tiktu izsniegta tikai tiem, kas to ir lūguši, tas noteiktos gadījumos varētu nozīmēt radīt pārmērīgas ekonomiskas spekulācijas risku. Šis risks varētu apdraudēt ECB sasniedzamos mērķus [11].

37. Šādos apstākļos, lai ECB varētu veikt savus pienākumus autonomi un efektīvi, no ārējā spiediena ir jāaizsargā arī tās struktūru lēmumu pieņemšanas process, un tas var tikt nodrošināts ar šā procesa konfidencialitāti [12]. Tieši šā paša iemesla dēļ Savienības tiesībās ir paredzētas arī citas tiesību normas, kuras būtībā ir vērstas uz to, lai aizsargātu ECB no jebkāda politiskā spiediena, lai tā varētu efektīvi sasniegt tai uzticēto uzdevumu mērķus, neatkarīgi īstenojot tai šiem nolūkiem piešķirtās īpašās pilnvaras [13].

38. Turklāt, atzīstot ECB lēmējinstitūciju lomas sevišķās iezīmes, dalībvalstis ir pieņēmušas ECBS un ECB statūtus, kuru 10.4. pantā ir paredzēts, ka Padomes sanāksmes ir konfidenciālas un ka tā ir pati Padome, kas ir tiesīga lemt par tās apspriežu iznākuma darīšanu zināmu atklātībai.

39. No visa iepriekš minētā es secinu, ka saskaņā ar dalībvalstu apzinātu izvēli Padomes lēmumu pieņemšanas procesu neregulē pārskatāmības pienākumi, kādi tie ir piemērojami LESD 15. panta 3. punkta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos. Tas nenozīmē, ka uz šo procesu neattiecas Savienības tiesību normas par piekļuvi dokumentiem [14]. Tomēr saskaņā ar šo secinājumu 33.–35. punktā minētajiem noteikumiem šajā kontekstā pārskatāmības princips ir pakārtots konfidencialitātes principam.

40. Taču, lasot pārsūdzēto spriedumu, rodas pamats domāt, ka, ciktāl ir runa par Padomes lēmumu pieņemšanas procesa iznākumu, konfidencialitātes principa prioritāte pār pārskatāmības principu ir atmesta, pamatojoties uz ECBS un ECB statūtu 10.4. panta otro teikumu, lasot to kopā ar Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Proti, to, ka Padome ir tiesīga izlemt par tās apspriežu iznākuma publiskošanu, Vispārējā tiesa interpretē tādējādi, ka šai padomei piemītošā rīcības brīvība attiecībā uz atteikšanos dot piekļuvi lūgtajiem dokumentiem tai ir jāizmanto, ievērojot Lēmumā 2004/258 paredzētos nosacījumus un robežas. Tādējādi Vispārējās tiesas ieskatā tad, ja Padome atsaka piekļuvi tādam iznākumam saskaņā ar Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu, tai ir jāsniedz detalizēts pamatojums, kas lūguma iesniedzējam ļauj saprast un pārbaudīt, kā konkrēti un faktiski piekļuve informācijai apdraud sabiedrības intereses, ciktāl ir runa par tās lēmējinstitūciju apspriežu konfidencialitāti. Ir jāizvērtē, vai ir pamatoti Vispārējās tiesas apsvērumi, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, Padomes rīcības brīvība attiecībā uz tās apspriežu iznākuma izpaušanu ir noteikta Lēmuma 2004/258 normās tādējādi, ka tā neizpaušana ir uzskatāma tikai par izņēmumu, un, otrkārt, atteikumam piekļūt tādam iznākumam ir jāpievieno detalizēts pamatojums.

10 Skat. Hofmann, H. C. H., "Monetary Policy and Euro Area Governance in the EMU", no: Hofmann, H. C. H., Rowe, G. C., Türk, A. H. (red.), *Specialized Administrative Law of the European Union*: A Sectoral Review, Oxford University Press, Oksforda, 2018, 250. lpp.

11 Šajā ziņā skat. Dawson, M., Maricut-Akbik, A., Bobić, A., "Reconciling Independence and accountability at the European Central Bank: The false promise of Proceduralism", *European Law Journal*, 25.(1.) sēj., 2019, 82.–85. lpp.

12 Šajā ziņā skat. Curtin, D., "Accountable Independence of the European Central Bank: Seeing the Logics of Transparency", *European Law Journal*, 2017, 23.(1. un 2.) sēj., 35. lpp.

13 Skat. spriedumu, 2003. gada 10. jūlijs, Komisija/ECB (C-11/00, EU:C:2003:395, 134. punkts).

14 Skat. Rossi, L., Vinagre e Silva, P., *Public Access to Documents in the EU*, Hart Publishing, Oksforda, 2017, 78. lpp.

B. Padomes apspriežu iznākuma publiskošana

41. Pārsūdzētā sprieduma 76.–80. punktā, uz kuriem ir atsauce minētā sprieduma 124. punktā, Vispārējā tiesa ir secinājusi, ka Padomes lēmumiem – un līdz ar to arī protokoliem, kuros šie lēmumi ir fiksēti, – nav absolūtas aizsardzības attiecībā uz to izplatīšanu, tādējādi to neizpaušana ir uzskatāma tikai par izņēmumu. Vispārējā tiesa ir uzsvērusi, ka saskaņā ar ECBS un ECB statūtu 10.4. panta otro teikumu Padome ir tiesīga lemt par savu apspriežu iznākuma darīšanu zināmu atklātībai. Līdz ar to Padomei šajā ziņā piemītošā rīcības brīvība būtu jāīsteno, ievērojot nosacījumus un robežas, kas noteikti Lēmumā 2004/258, kura mērķis, kā piebildusi Vispārējā tiesa, ir atļaut visplašāko iespējamo piekļuvi ECB dokumentiem.

42. Tomēr šāda ECBS un ECB statūtu, kā arī Lēmuma 2004/258 noteikumu izpratne mani nepārliecina.

43. Pirmkārt, jānorāda, ka – pretēji Vispārējās tiesas uzskatam – no Lēmuma 2004/258 3. apsvēruma izriet nevis, ka piekļuvei *ECB dokumentiem* ir jābūt *visplašākajai iespējamai*, bet ka *būtu jāatļauj plašāka piekļuve šiem dokumentiem*. Šajā apsvērumā arī ir atzīts, ka piekļuve ECB dokumentiem būtu jāatļauj, vienlaikus nodrošinot, pirmkārt, tās neatkarību un, otrkārt, noteiktu ar tās uzdevumu izpildi saistīto jautājumu konfidencialitāti. Tādējādi var uzskatīt, ka pieņēmums, uz kuru balstās Vispārējā tiesa, nav tas pats, uz kuru ir balstīts šis lēmums.

44. Otrkārt, saskaņā ar šo pašu apsvērumu *ECB lēmējinstitūciju sanāksmes ir konfidenciālas, izņemot, ja attiecīgā institūcija nolemj darīt zināmu atklātībai savu apspriežu iznākumu*, un tas sasaucas ar LESD 132. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru ECB *ir tiesīga nolemt* publicēt savus lēmumus, ieteikumus un atzinumus. Šī tiesību norma jau norāda uz ECB rīcības brīvību darīt zināmus atklātībai savus lēmumus [15]. Tādā pašā garā ECBS un ECB statūtu 10.4. panta otrajā teikumā un ECB Reglamenta 23.1. panta beigu daļā ir apstiprināta ECB rīcības brīvība attiecībā uz tās lēmumu publiskošanu. Proti, saskaņā ar šīm tiesību normām Padome *ir tiesīga nolemt* darīt zināmu atklātībai tās apspriežu iznākumu.

45. Ir tiesa, ka visās iepriekš minētajās tiesību normās ir ietvertas nianses attiecībā uz konfidencialitātes principu saistībā ar Padomes apspriežu iznākumu. Proti, saskaņā ar ECBS un ECB statūtu 10.4. panta pirmo teikumu un ECB Reglamenta 23.1. pantu konfidencialitātes princips ir piemērojams attiecībā uz Padomes sanāksmēm, savukārt saskaņā ar ECBS un ECB statūtu 10.4. panta otro teikumu un ECB Reglamenta 23.1. panta beigu daļu Padomes apspriežu iznākuma konfidencialitātei ir relatīvs raksturs. Tomēr atšķirībā no tā, ko Vispārējā tiesa ir secinājusi pārsūdzētā sprieduma 80. punktā, tas nenozīmē, ka apspriežu iznākuma aizsardzības līmenis automātiski būtu zemāks par to, kāds ir piešķirts pašām apspriedēm, vai ka to nepubliskošana būtu tikai izņēmums.

46. Proti, nekas neliecina par to, ka ar šīm divām pēdējām minētajām tiesību normām Savienības likumdevējs būtu vēlējies atkāpties no Padomes apspriežu konfidencialitātes. LESD normās un ECBS un ECB statūtu noteikumos Padomei ir piešķirtas tiesības *izlemt* par tāda iznākuma publiskošanu, bet tai nav pienākuma šādi rīkoties.

47. Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta viennozīmīgais formulējums nevar atspēkot šo apsvērumu.

15 Skat. Van Cleynenbreugel, P., "Confidentiality behind transparent doors: The European Central Bank and the EU law principle of openness", *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 2018, 25.(1.) sēj., 54. lpp. Starp citu, jānorāda, ka aplūkojamajā gadījumā nav runa par to, kā LESD 132. panta 2. punkts ir savienojams ar LESD 297. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru lēmumi, ja tajos nav norādīts adresāts, tiek publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Proti, 2014. gada 28. jūlija lēmums attiecas uz *BES* un tātad tas nevar tikt uzskatīts par lēmumu, kurā nav norādīts tā adresāts.

48. Protams, ir taisnība, ka no valodas viedokļa Lēmuma 2004/258 formulējums var likt uzskatīt, ka atteikums piekļūt Padomes apspriedēm atbilstoši šā lēmuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajam ievilkumam ir iespējams tikai izņēmuma gadījumā. Proti, Lēmuma 2004/258 4. panta nosaukums ir "Izņēmumi". Šā lēmuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmā ievilkuma formulējums arī vedina uzskatīt, ka principā piekļuve tādas apspriedes fiksējošiem dokumentiem ir jāpiešķir. Saskaņā ar šo tiesību normu ECB atsaka piekļuvi dokumentam, ja tā publiskošana varētu kaitēt sabiedrības interešu aizsardzībai, ciktāl ir runa par tās lēmējinstitūciju apspriežu konfidencialitāti. Turklāt Lēmuma 2004/258 4. panta 5. un 6. punktā ir izmantots jēdziens "izņēmums" attiecībā uz visiem atteikuma gadījumiem, tostarp šā lēmuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajā ievilkumā paredzēto.

49. Vispirms jānorāda, ka atvasināto tiesību normas par piekļuvi dokumentiem nedrīkstētu novest pie tā, ka ECB izslēgšana no to iestāžu skaita, kurām saskaņā ar LESD 15. panta 3. punktu ir pilnībā piemērojams pārskatāmības princips, lielā mērā zaudētu savu lietderīgo iedarbību. Ar šiem noteikumiem arī nevar atkāpties no ECB piemītošās rīcības brīvības saskaņā ar LESD 132. panta 2. punktu. Tādējādi ar Lēmumu 2004/258 nevar atspēkot visu iepriekš minēto normu loģiku un aizstāt konfidencialitātes principu ar pārskatāmības principu tādējādi, ka Padomes apspriežu iznākuma publiskošana ir princips un to konfidencialitāte ir tikai izņēmums.

50. Šo secinājumu apstiprina Lēmuma 2004/258 3. un 4. apsvēruma formulējums, no kuriem izriet, ka, pieņemot šo lēmumu, likumdevējs nav vēlējies atkāpties no šo secinājumu iepriekšējā punktā minētajām primāro tiesību normām.

51. Ir taisnība, ka Lēmuma 2004/258 4. apsvērums var likt domāt, ka piekļuves atteikums saskaņā ar šā lēmuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu ir tikai izņēmums. Atsaucoties uz šā lēmuma 3. apsvēruma pirmajā daļā minēto ideju, ka būtu jāatļauj plašāka piekļuve ECB dokumentiem, šajā apsvērumā tomēr ir precizēts, ka dažas sabiedrības un privātās intereses būtu jāgarantē ar izņēmumu regulējuma palīdzību. Tā – kā var secināt no 3. apsvēruma otrās daļas – šī plašākā piekļuve, no kuras izņēmumi tiek pieļauti dažu sabiedrības un privāto interešu aizsardzības vārdā, nedrīkstētu apdraudēt ECB neatkarību vai noteiktu ar tās uzdevumu izpildi saistīto jautājumu konfidencialitāti, un tieši šajā nolūkā ECB lēmējinstitūciju sanāksmes ir konfidenciālas. Skatot šos abus apsvērumus kopā, ir redzams, ka, pat aplūkotā atsevišķi, Lēmumā 2004/258 par labu iepriekš minētajām institūcijām noteikto izņēmumu nav paredzēts pielīdzināt citiem izņēmumiem, kas paredzēti šajā lēmumā.

52. Pilnības labad jāprecizē, ka manā ieskatā Lēmuma 2004/258 4. panta 6. punkts arī neatbalsta tādu interpretāciju, kādu Vispārējā tiesa ir izvēlējusies pārsūdzētajā spriedumā. Saskaņā ar šo tiesību normu Lēmuma 2004/258 4. pantā noteiktie izņēmumi ir piemērojami tikai tikmēr, kamēr aizsardzība ir pamatota, ņemot vērā dokumenta saturu. Taču ar šo tiesību normu ir atstātas novārtā lēmumu pieņemšanas pilnvaras, kuras Padomei attiecībā uz tās apspriežu iznākuma izpaušanu piemīt, pamatojoties uz primārajām tiesībām. Turklāt, kā tas izriet no šo secinājumu 51. punkta, ar Lēmumu 2004/258 ieviestajā regulējumā par labu ECB lēmējinstancēm noteiktais izņēmums nav pielīdzināts citiem izņēmumiem, kas paredzēti šajā lēmumā.

53. Treškārt, protams, varētu diskutēt par to, vai var uzskatīt, ka Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir atļauts vienā blokā un *ex ante* izpaust visu Padomes apspriežu iznākumu. Proti, Lēmumu 2004/258 ir pieņēmusi šī padome un saskaņā ar LESD 132. panta 2. punktu un ECBS un ECB statūtu 10.4. panta otro teikumu, kā arī ECB Reglamenta 23.1. panta beigu daļu minētā padome ir tiesīga lemt par tās apspriežu iznākuma darīšanu zināmu atklātībai. Šajā sakarā Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts būtu vispārēja atļauja automātiski darīt zināmu atklātībai visu apspriežu iznākumu.

54. Tomēr – kā uz to tiesas sēdē norādīja ECB – ECBS un ECB statūtu 10.4. panta otrajā teikumā Padomei nav piešķirta tik plaša rīcības brīvība. Jāsecina, ka šajā tiesību normā ir paredzēta iespēja, kuru Padome var precīzi izmantot *ex post* un *in concreto*. Jebkura cita interpretācija ļautu Padomei apiet dalībvalstu izvēli attiecībā uz piekļuvi ECB dokumentiem, kas pausta LESD 15. panta 3. punkta ceturtajā daļā un 132. panta 2. punktā, kā arī ECBS un ECB statūtu 10.4. pantā.

55. No manas analīzes izriet, ka, ciktāl ir runa par Padomes apspriedēm, uz tām attiecas konfidencialitātes princips. Atruna, kas ir saistīta ar to, ka Padome ir tiesīga nolemt darīt zināmu atklātībai savu apspriežu iznākumu, un kura ir ietverta vairākās Savienības tiesību normās, neatspēko šo secinājumu. Padomei vienkārši ir rīcības brīvība izlemt, vai publiskot tādu iznākumu, bet tai nav pienākuma šādi rīkoties.

56. Tagad ir jāizvērtē pēdējais jautājums, proti, par to iepriekšminēto apsvērumu ietekmi uz pienākuma norādīt pamatojumu apjomu gadījumā, ja tiek atteikta piekļuve dokumentiem, pamatojoties uz Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, runājot par Padomes lēmumu pieņemšanas procesu, pārskatāmības princips ir pakārtots konfidencialitātes principam (skat. šo secinājumu 39. punktu) un, otrkārt, Padomei ir rīcības brīvība attiecībā uz šā procesa iznākuma publiskošanu (skat. šo secinājumu 55. punktu).

C. Uz Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu balstītais atteikuma pamatojums

57. Ievērības cienīgi ir tas, ka, pārsūdzētā sprieduma 124. punktā nospriežot, ka ECB ir jāpamato ikviens lēmums par lūgumu piekļūt dokumentiem, kas tiek pieņemts saistībā ar Lēmuma 2004/258 4. pantā uzskaitītajiem izņēmumiem, Vispārējā tiesa ir balstījusies uz šā sprieduma 54.–56. punktā minēto judikatūru un ir uzskatījusi, ka tā ir piemērojama attiecībā uz Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu.

58. Tomēr es apšaubu šādu analoģiju.

59. Vispirms jānorāda, ka pārsūdzētā Vispārējās tiesas sprieduma 54. un 55. punktā minētie fragmenti no sprieduma Zviedrija un *Turco*/Padome [16] attiecas vienīgi uz Regulu (EK) Nr. 1049/2001 [17]. Tāpat šī regula ir bijusi pamatā arī vairākumam pārsūdzētā sprieduma 54.–56. punktā citēto Vispārējās tiesas spriedumu [18]. Visbeidzot, lai gan pārsūdzētā sprieduma 55. punktā minētais Vispārējās tiesas spriedums *Thesing* un *Bloomberg Finance*/ECB [19] attiecās uz Lēmumu 2004/258, tomēr Vispārējā tiesa šajā spriedumā interpretēja nevis šā lēmuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu, bet gan 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta otro ievilkumu. Arī minētajā lietā Vispārējā tiesa pēc analoģijas atsaucās uz Tiesas judikatūru par Regulu Nr. 1049/2001.

60. Šajā ziņā, pirmkārt, jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Regulas Nr. 1049/2001 mērķis ir piešķirt sabiedrībai visplašākās iespējamās tiesības piekļūt Savienības iestāžu dokumentiem [20]. Izmantojot gandrīz identisku formulējumu pārsūdzētā sprieduma 80. punktā, uz kuru ir atsauce minētā sprieduma 124. punktā, Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka Lēmuma 2004/258 mērķis ir atļaut *visplašāko iespējamo piekļuvi* ECB dokumentiem. Taču, kā es to esmu norādījis šo secinājumu 43. punktā, šā lēmuma mērķis ir *tikai paplašināt* piekļuvi ECB dokumentiem salīdzinājumā ar agrākiem tiesiskajiem regulējumiem.

16 Spriedums, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome (C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 48. punkts).

17 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.).

18 Spriedumi, 2009. gada 11. marts, *Borax Europe*/Komisija (T-121/05, nav publicēts, EU:T:2009:64, 37. punkts); 2013. gada 12. septembris, *Besselink*/Padome (T-331/11, nav publicēts, EU:T:2013:419, 96. un 99. punkts), un 2015. gada 29. oktobris, Lietuva/Komisija (T-110/13, nav publicēts, EU:T:2015:818, 61. punkts).

19 Spriedums, 2012. gada 29. novembris, *Thesing* un *Bloomberg Finance*/ECB (T-590/10, nav publicēts, EU:T:2012:635, 42. punkts).

20 Skat. spriedumu, 2015. gada 16. jūlijs, *ClientEarth*/Komisija (C-612/13 P, EU:C:2015:486, 57. punkts).

61. Otrkārt, no sprieduma *Baumeister*[21] var izsecināt, ka, velkot paralēles starp, no vienas puses, ar Regulu Nr. 1049/2001 izveidoto piekļuves dokumentiem regulējumu un, no otras puses, līdzīgiem regulējumiem, kas paredzēti citos Savienības juridiskos instrumentos, ir jāievēro piesardzība.

62. Minētajā spriedumā Tiesa nosprieda, ka, ņemot vērā Regulas Nr. 1049/2001 mērķi piešķirt sabiedrībai visplašākās iespējamās tiesības piekļūt Savienības iestāžu dokumentiem, ar to principā Savienības iestādei, kura plāno atteikt piekļuvi dokumentam, tiek uzlikts pienākums paskaidrot, kā tieši piekļuve šim dokumentam varētu apdraudēt intereses, kas tiek aizsargātas ar kādu no aplūkotajās piekļuves tiesībās paredzētajiem izņēmumiem[22]. Pārsūdzētā sprieduma 124. punktā Vispārējā tiesa teju identiski ir pārņēmusi šo sadaļu, lai to piemērotu ECB atteikumam, kas ir pamatots ar Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu.

63. Katrā ziņā Regula Nr. 1049/2001 ir piemērojama situācijās, kas ir minētas LESD 15. panta 3. punkta pirmajā daļā, kurā, ievērojot pārskatāmības principu, ir nostiprināta visplašākā iespējamā piekļuve Savienības iestāžu rīcībā esošajiem dokumentiem[23]. Taču lūgums piekļūt dokumentiem izskatāmajā lietā ietilpst LESD 15. panta 3. punkta ceturtās daļas piemērošanas jomā.

64. Turklāt spriedumā *Baumeister*[24] Tiesa ir skaidri nošķīrusi tādu lūgumu par piekļuvi dokumentiem izskatīšanu, kas attiecas uz Regulu Nr. 1049/2001, no tādu lūgumu izskatīšanas, kas attiecas uz Direktīvas 2004/39/EK[25] 54. panta "Dienesta noslēpums" 1. punktu. Tiesa secināja, ka ar Regulu Nr. 1049/2001 principā Savienības iestādei, kura vēlas atteikt piekļuvi dokumentam, ir jāsniedz paskaidrojumi par to, kā piekļuve šim dokumentam varētu konkrēti kaitēt interesēm, kas tiek aizsargāts ar kādu no attiecīgajiem piekļuves tiesību izņēmumiem. Turpretī Tiesa secināja, ka kompetentās iestādes, gadījumos, kad tās uzskata, ka lūgtā informācija ir konfidenciāla Direktīvas 2004/39 54. panta 1. punkta izpratnē, šādu lūgumu var apmierināt tikai šajā tiesību normā izsmeļoši uzskaitītajos gadījumos[26].

65. Tādējādi varētu secināt, ka Regulas Nr. 1049/2001 sistēmā prioritāte tiek piešķirta pārskatāmības principam, taču Direktīvas 2004/39 54. panta 1. punktā paredzētā sistēma ir balstīta uz pieņēmumu, saskaņā ar kuru uz piemērošanas jomā ietilpstošo informāciju attiecas konfidencialitātes princips. Šai izšķiršanai joprojām ir sekas arī attiecībā uz pienākuma norādīt pamatojumu apjomu gadījumā, kad tiek atteikta piekļuve lūgtajiem dokumentiem.

66. Ņemot to vērā, ir jāatzīmē, ka arī Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts, lasot to kopā ar LESD 15. panta 3. punkta ceturto daļu, ECBS un ECB statūtu 10.4. pants, kā arī ECB Reglamenta 23.1. pants ir balstīti uz pieņēmumu, ka uz Padomes apspriedēm attiecas konfidencialitātes princips. Līdz ar to atšķirībām, kādas pienākuma norādīt pamatojumu apjoma ziņā pastāv starp situācijām, uz kurām attiecas Regula Nr. 1049/2001, un situācijām, uz kurām attiecas Direktīvas 2004/39 54. panta 1. punkts, būtu jāpastāv arī starp, pirmkārt, visām tiesību normām, kurās reglamentēta Padomes apspriežu rezultātu publiskošana, un, otrkārt, Regulu Nr. 1049/2001. Tādējādi nevar piekrist Vispārējās tiesas norādītajai analoģijai starp judikatūru, kas minēta pārsūdzētā sprieduma 54.–56. punktā, un Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu.

21 Spriedums, 2018. gada 19. jūnijs, *Baumeister* (C-15/16, EU:C:2018:464, 41. un 42. punkts).

22 Skat. spriedumu, 2018. gada 19. jūnijs, *Baumeister* (C-15/16, EU:C:2018:464, 41. un 42. punkts).

23 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 18. jūlijs, Komisija/*Breyer* (C-213/15 P, EU:C:2017:563, 49. punkts).

24 Spriedums, 2018. gada 19. jūnijs, *Baumeister* (C-15/16, EU:C:2018:464, 42. un 43. punkts).

25 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV 2004, L 145, 1. lpp.).

26 Skat. spriedumu, 2018. gada 19. jūnijs, *Baumeister* (C-15/16, EU:C:2018:464, 42. un 43. punkts).

67. Visbeidzot, treškārt, judikatūra attiecībā uz Regulu Nr. 1049/2001 liecina, ka pat šajā regulā paredzētā piekļuves dokumentiem regulējuma ietvaros ir iespējams konstatēt tādu vispārēju prezumpciju esamību, saskaņā ar kurām lūgto dokumentu publiskošana principā apdraudētu to interešu vai mērķu aizsardzību, kas, piemērojot šo regulu, var attaisnot piekļuves atteikumu [27]. Tādā gadījumā piekļuves lūdzējam ir jāpierāda, ka uz dokumentu, kura publiskošana tiek lūgta, minētā prezumpcija neattiecas [28]. Līdz ar to, pat ja tiek uzskatīts, ka atbilstošajās primāro un atvasināto tiesību normās, ieskaitot Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu, tāda prezumpcija ir paredzēta tikai attiecībā uz Padomes apspriežu iznākumu, Vispārējā tiesa, nepastāvot apstākļiem, kas varētu atspēkot šo vispārējo prezumpciju, nevarēja atzīt, ka ECB nav pietiekami pamatojusi savu atteikumu.

68. Līdz ar to pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ tādas tajā pieļautas tiesību kļūdas dēļ, kas izpaužas kā nepareiza ECBS un ECB statūtu 10.4. panta un Lēmuma 2004/258 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmā ievilkuma interpretācija, ciktāl Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā primāro tiesību normas, kurās ir noteikti principi attiecībā uz piekļuvi ECB dokumentiem. Šādos apstākļos ir apmierināms vienīgais apelācijas pamats un atceļams pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas pirmais punkts, ciktāl ar to strīdīgais lēmums ir atcelts tiktāl, ciktāl ar šo lēmumu ir atteikta piekļuve kredīta summai, kas ir redzama izvilkumos no protokola, kurā fiksēts ECB Padomes 2014. gada 28. jūlija lēmums. Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka ECB izvirzīto prasījumu priekšmets nav atteikums piekļūt informācijai, kas ir aizklāta ECB Valdes 2014. gada 28. jūlija un 1. augusta priekšlikumos. Līdz ar to ir jāsecina, ka pārsūdzēto spriedumu ECB neapstrīd tiktāl, ciktāl ar to strīdīgais lēmums ir atcelts attiecībā uz šiem priekšlikumiem vai, citiem vārdiem sakot, ka ECB piekrīt pārsūdzētajam spriedumam tiktāl, ciktāl tas attiecas uz minētajiem priekšlikumiem.

69. Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmās daļas otrajam teikumam Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var pieņemt galīgo nolēmumu lietā, ja strīds ir izskatāmā stadijā. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es uzskatu, ka strīds ir izskatāmā stadijā tiktāl, ciktāl tas attiecas uz atteikumu piešķirt piekļuvi kredīta summai, kas ir atrodama izvilkumos no protokola, kurā ir fiksēts ECB Padomes 2014. gada 28. jūlija lēmums. Proti, pretēji tam, ko pārsūdzētā sprieduma 124. punktā ir secinājusi Vispārējā tiesa, ECB, atsakot piekļuvi šajos izvilkumos ietvertajai informācijai, nebija pienākuma sniegt pamatojumu.

70. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktu Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu. Saskaņā ar iepriekš minētā reglamenta 138. panta 1. punktu, kas saskaņā ar šā paša reglamenta 184. panta 1. punktu ir piemērojams apelācijas tiesvedībai, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Savukārt saskaņā ar Tiesas Reglamenta 138. panta 3. punktu, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Atbilstoši manis analizētajam ar ECB apelācijas sūdzību strīda galīgais iznākums tiks grozīts tikai attiecībā uz atteikumu piešķirt piekļuvi kredīta summai, kas ir atrodama izvilkumos no protokola, kurā fiksēts ECB Padomes 2014. gada 28. jūlija lēmums. Tāpēc manā ieskatā ir jālemj nevis tādējādi, ka tiesāšanās izdevumi, kas ir saistīti ar tiesvedību pirmajā instancē, kā arī tiesāšanās izdevumi, kas ir saistīti ar apelācijas tiesvedību, kuras rezultātā ir ticis atcelts pārsūdzētais Vispārējās tiesas spriedums, ir jāsedz atbilstoši šā sprieduma rezolutīvās daļas 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem, saskaņā ar kuriem *ESF* un ECB gan segtu savus tiesāšanās izdevumus pašas, bet tādējādi, ka papildus saviem tiesāšanās izdevumiem *ESF* segtu vienu trešdaļu no ECB tiesāšanās izdevumiem.

27 Attiecībā uz vispārējo prezumpciju, kas iedibināta par labu administratīvo lietu materiāliem saistībā ar Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta trešo ievilkumu, skat. spriedumu, 2010. gada 29. jūnijs, Komisija/*Technische Glaswerke Ilmenau* (C-139/07 P, EU:C:2010:376, 61. punkts).

28 Skat. spriedumu, 2010. gada 29. jūnijs, Komisija/*Technische Glaswerke Ilmenau* (C-139/07 P, EU:C:2010:376, 62., 68. un 70. punkts).

71. Nobeigumā jānorāda, ka man ir zināms, ka daļā doktrīnas tiek uzskatīts, ka ECB būtu jāpaaugstina tās pārskatāmības pakāpe, tostarp publiskojot Padomes apspriedes [29]. Tomēr manis analizētais šajos secinājumos balstās uz spēkā esošo tiesisko regulējumu. No šā tiesiskā regulējuma izriet, ka saskaņā ar dalībvalstu gribu (apzinātu lēmumu) uz ECB lēmumu pieņemšanas procesu attiecas konfidencialitāte un ka pilnvaras izlemt par šā procesa iznākuma publiskošanu ir tikušas piešķirtas Padomei.

72. Ņemot vērā iepriekš minēto, lai saskaņotu Padomes apspriežu un to iznākuma konfidencialitāti, no vienas puses, un bažas par ECB uzticamību [30], no otras puses, Padome, īstenojot savu rīcības brīvību, ir tiesīga nolemt izpaust tikai daļu no savu apspriežu iznākuma. Proti, ja Padome ir tiesīga nolemt nepubliskot šādu iznākumu, tā *a fortiori* ir tiesīga šādi nolemt daļēji. Lēmuma 2004/258 4. panta 5. punkts apstiprina šo interpretāciju. Saskaņā ar šo tiesību normu, ja viens vai vairāki iepriekš minētie izņēmumi attiecas tikai uz kādu pieprasītā dokumenta daļu, pārējās dokumenta daļas tiek publiskotas. Jāuzsver, ka izskatāmajā lietā ECB ir rīkojusies tieši šādi.

VII. Secinājumi

73. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es uzskatu, ka vienīgais Eiropas Centrālās Bankas (ECB) izvirzītais pamats ir jāpieņem, un ierosinu Tiesai lemt šādi:

1) Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2018. gada 26. aprīļa sprieduma lietā *Espírito Santo Financial (Portugal)*/ECB (T-251/15, nav publicēts, EU:T:2018:234) rezolutīvās daļas pirmo punktu tiktāl, ciktāl ar to ir atcelts ECB 2015. gada 1. aprīļa lēmums, ar kuru daļēji atteikta piekļuve noteiktiem dokumentiem, kas saistīti ar ECB 2014. gada 1. augusta lēmumu attiecībā uz *Banco Espírito Santo SA*, ciktāl tā ir atteikusies izpaust kredīta summu, kas ir atrodama izvilkumos no protokola, kurā fiksēts ECB Padomes 2014. gada 28. jūlija lēmums.

2) Noraidīt prasību tiktāl, ciktāl tā attiecas uz ECB atteikumu izpaust kredīta summu izvilkumos no protokola, kurā ir fiksēts ECB Padomes 2014. gada 28. jūlija lēmums.

3) *Espírito Santo Financial (Portugal), SGPS, SA* sedz savus, kā arī atlīdzina vienu trešdaļu no ECB tiesāšanās izdevumiem pirmajā instancē, kā arī apelācijas tiesvedībā.

4) ECB sedz divas trešdaļas savu tiesāšanās izdevumu pirmajā instancē, kā arī apelācijas tiesvedībā.

29 Skat. it īpaši Diana, G., "Transparence, responsabilité et légitimité de la Banque centrale européenne", *Bulletin de l'Observatoire des politiques economiques en Europe*, 2008, Nr. 18, 11.–13. lpp. Šajā ziņā skat. arī *European Added Value Unit, Towards a genuine Economic and Monetary Union*, 2012, www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2012/494458/IPOL-JOIN_NT(2012)494458_EN.pdf, 12. lpp.

30 Par šo problemātiku skat. de Haan, J., Eijffinger, S. C. W., Waller, S., *The European Central Bank. Credibility, Transparency and Centralization*, MIT Press, Kembridža – Masačūsetsa – Londona, 2005, 123.–125. lpp.